

Bc. Aneta Krejčík Plšková: Básníci přírodní spirituality. Působení Skupiny XXVI v české literární kultuře od roku 1983 po současnost

Posudek vedoucího diplomové práce: Mgr. Jiří Studený, Ph.D., KLKS FF UPa

Skupina XXVI představuje nejenom ve veřejném povědomí o současné literární kultuře relativně neznámý, o to však zajímavější fenomén. Na jejím vývoji, který autorka předložené diplomové práce sleduje v literárněhistorickém kontextu posledních zhruba čtyřiceti let, lze dobře dokumentovat proměnu jednoho víceméně neformálního literárního sdružení, jehož původně kulturněpoliticky motivovaná existence (návaznost na tradice českého undergroundu) postupně s rozvojem nového typu svobodné a otevřené polistopadové literární kultury ztrácí pro většinu svých členů opodstatnění a hlubší smysl. Totéž se dá s jistým zjednodušením říci o původně křesťanské orientaci skupiny (také nenábožensky založení autoři sdílejí na začátku skupinové přesvědčení o alternativním, protestním významu křesťanských hodnot v české společnosti druhé poloviny osmdesátých let). Skupina XXVI (její program, organizační principy i tvorba všech členů) tak z uvedených důvodů poskytuje řadu důležitých analytických podnětů, jichž se autorka dobře chápe, takže její do detailů provedený portrét jmenovaného společenství lze považovat za zdařilý, tím spíše, že jej nutně provázelo několik metodologických obtíží. Jakým způsobem se dá teoreticky přistoupit k literární skupině, která sama sebe pojímá velmi volně? Které autory zvolit jako klíčové, osově osobnosti, když do skupiny patří též tvůrci již dobře zmapovaní? Jak se vyhnout nebezpečí vyplývající z toho, že názory jednotlivých členů na charakter a činnost Skupiny XXVI není možné získat jinak než osobním, respektive korespondenčním kontaktem? Do jaké míry je vhodné toto dnes již spíše přátelské uskupení a jeho společenské aktivity zkoumat nástroji spíše sociologickými, nebo dokonce psychologickými? Nadto ještě podotkneme, že sekundární literaturou k problematice literárních skupin a historických forem literárního sdružování česká literární věda zrovna neoplývá...

Právě metodologickou jasnost (prakticky každá kapitola začíná kritickou reflexí dostupné metodologie) považuji za jednu z hlavních předností práce, a to i tam, kde autorka skutečně překračuje literárněvědné hranice a vypomáhá si dílčími sociologickými koncepty. Rovněž motivické analýzy (hlavní interpretační nástroj práce) působí přesvědčivě, byť místy snad až příliš obecně, s jakousi permanentní alegorizující tendencí, to ale může souviset s primárním tematickým záměrem, jímž se po předběžných analýzách adekvátně stala titulem explicitně vyjádřená *přírodní spiritualita*. Kdykoliv je třeba nějakým způsobem zúžit záběr a materiál selektovat, autorka se snaží nastínit kritéria výběru, což se týká i čtveřice centrálních tvůrců práce (Roman Szpuk, Svatava Antošová, Ewald Murrer a Bohdan Chlíbec), respektive volby jejich reprezentativních sbírek. Jednotlivé *autorské medailony* jsou dostatečně informativní, aniž by zatěžovaly okolní text nadměrnými podrobnostmi, také podchycení kritické recepce zvolených děl je ve vztahu k tématu práce dostačující. V neposlední řadě oceňuji autorčin kultivovaný jazyk a přiměřeně odborný ráz stylu, které čtenáři společně s přehledně uspořádanými kapitolami usnadňují orientaci v obsahově náročném a informačně bohatém textu práce. Skupina XXVI v této šíři ještě nikdy zpracována nebyla, navíc se tak stalo velmi pečlivým a čtivým způsobem.

Diplomovou práci Bc. Anety Krejčík Plškové **doporučuji k obhajobě** a navrhuji hodnotit ji stupněm **v ý b o r n á (A)**.

Hradec Králové, 14. července 2020